

Utkast til høringsvar på rapporten *Livslang læring i nord. Rapport fra et utvalg nedsatt av rektor ved UiT Norges arktiske universitet.*

Vi viser til diskusjon i strategisk utdanningsutvalg (SUV), der man ønsker at høringsvarene skulle setter søkelys på de foreslåtte tiltakene i rapporten (s. 25-31), oppsummert i tabell på side 30.

Høringsspørsmål - tiltak

1. Hvilke tiltak vil dere fremheve som sentrale for å øke aktiviteten innenfor livslang læring ved deres enhet?

- Kartlegge frem «skjult» livslang læring innen kunstfagene
- Legge til rette for fleksibilitet i den utdanningen som allerede gis innen kunstfagene
- Utvikle samlingsbaserte/fleksible emner/kurs som kan tilbys innen kunstfagene
- Undersøke behovet for emner/kurs innen feltene kultur- og naturforvaltning i privat og offentlig virksomhet, med tanke på å lage emner/kurs innen museets virksomhetsfelt

Kunstfagene krever ferdigheter og dybdekunnskap, og har en organisering som gjør at de bidrar til livslang læring. Mange av studenter innen kunstfagene har ofte en periode i arbeidslivet mellom BA- og MA-studier og kan slik være inne i et løp som i prinsippet er «skjult» livslang læring.

Flere av kunstfagene forutsetter også forkunnskaper og ferdigheter som innebærer at studentene er mer voksne når de starter på studiene, enkelte kommer også til kunstfagene etter en periode i arbeidsliv eller etter andre studier. Et eks. er forfatterstudiet, der studenter har ofte fullført en annen utdanning og er i arbeidslivet, men ønsker å utvikle sine skriveferdigheter for å jobbe som forfatter på deltid eller heltid. Dette er årsaken til at studiet er lagt opp som årsstudier, som bygger på hverandre. Studiet er samlingsbasert. Det gjør det mulig for studentene å opprettholde jobb ved siden av studiene, og de bor ulike steder i landet.

Innenfor musikkfagene så har vi i dag enkelte emner og årsstudier som fungerer som etterutdanningstilbud, bla. PPU og Musikk i skolen. Studentene tar disse emnene enten rett etter andre studier i musikk, eller etter at de har etablert seg i arbeidslivet. For Musikkonservatoriet er det disse utdanningstilbudene som vi vil starte med å tilpasse enda bedre gjennom fleksibilisering. Et første steg vil være å søke støtte fra DIKU til et prosjekt med oppstart i 2021/2022.

På Kunstakademiet vil et etter-videreutdanningstilbud innenfor landskapsarkitektur være relevant.

Ved Universitetsmuseet gis det per i dag ikke noen ordinær utdanning. Museenes arbeid med forskning, samling og forvaltning innebærer behov for omfattende kompetanse, og det kan være relevant å utvikle etter- og videreutdanningstilbud som tilbys til ansatte i offentlige museer og natur- og kulturforvaltning samt private virksomheter. Utviklingen av slike kurs vil innebære et omfattende forarbeid for å avdekke hvilke kompetanser som etterspørres. I tillegg vil det innebære en dreining av universitetsmuseets arbeidskapasitet fra samlingsarbeid og formidling til undervisning.

2. Er det andre tiltak som enheten vil fremheve for å stimulere til økt aktivitet innenfor satsningsområdet?

Se ovenfor.

3. Rapporten skisserer UiT som en nasjonal pilot for livslang læring. Hva bør inngå i en slik pilot?

4. De fleste tiltakene kan innføres i både nåværende og evt. justert organisasjonsform. Hva bør vektlegges når man avgjør hvordan arbeidet med livslang læring skal organiseres fremover?

UMAK ser ikke for seg at en ny enhet på nivå 1 med ansvar for etter- og videreutdanning vil være en god løsning for å utvikle og drifte tilbud innen kunst- og museumsfagene. Årsaken er at slike tilbud må knyttets tett på eksisterende virksomhet og fagområde for å kunne fungere, samt at det krever god kjennskap til kunst- og museumsfagene og til disse feltene. Vi er opptatt av å se på muligheten for å fleksibilisere enkelte utdanningstilbud som vi allerede gir og eventuelt utvikle enkelte emner/kurs innenfor kompetanse vi allerede har. Støtte som det er behov for fra nivå 1 vil kunne gis gjennom allerede etablerte ordninger for opptak, eksamen, og rekruttering, blant annet.

5. Hvordan vil fakultetet/enheten jobbe med å følge opp rapporten og føringene i bl.a. Stortingsmelding 14 (2019-2020)?

UMAK jobber jevnlig med dette med enhetens utdanningsforum og i arbeidet med utvikling av studieporteføljen. Det er en utfordring at finansieringssystemet i dag ikke gir uttelling for EVU-arbeid. UiT må jobbe for å endre finansieringssystemet, samt ta høyde for belønning av EVU-arbeid UiTs budsjettfordeling.

Høringsspørsmål – økonomiske ordninger

Rapporten viser til at fordelingen av inntekter og kostnader fra EVU-virksomhet er forskjellig, avhengig av hvordan studiene er finansiert, og variasjoner i budsjettmekanismer og fordeling av inntekter og kostnader, både mellom institusjoner og internt ved den enkelte institusjon. Det vises også til at det har vært ulik praksis ved de høyere utdanningsinstitusjonene når det gjelder avlønning på personnivå (side 26-27). Utvalget anbefaler å premiere fagmiljøer og institutter som engasjerer seg i utviklingen av fleksible studier, at det skal gjøres en utredning angående stimuleringsordninger og regel- og avtaleverk, og at ansatte som gjør en innsats for EVU og livslang læring gis ekstra betalt.

6. Hvordan kan UiT legge bedre til rette for at enheter og fagmiljøer prioriterer økt satsing på EVU og livslang læring?

Det nasjonale finansieringssystemet for utdanning må vende fokus bort fra gradsprogram alene. UiT bør gjøre noe med sitt budsjettfordelingssystem for å støtte opp om EVU-arbeid.

7. Bør fagmiljøer og institutter som engasjerer seg i utviklingen av fleksible studier få ekstra finansiering/incentiver, og i så fall hvordan?

Ja, dette vil handle om omstilling i utdanningstilbudet tilpasset en fremtid med lavere studenttall og ønsket utvikling. Miljøer som allerede nå legger til rette for å kunne tilpasse seg fremtidige behov bør kunne få tilgang til incentiver som stimulerer til dette. Det kan lyses ut søkbare prosjektmidler til dette, samt tilpasse ordinære og eksisterende ordninger. Se under.

8. Hvordan kan det utformes ordninger og insentiver for godt samarbeid mellom institutter og fakulteter om utvikling og drift av tilbud?

Incentivene bør være knyttet til ordinære og eksisterende ordninger som økte driftsmidler, forskningsterminer og avsatt tid til utvikling av EVU-tilbud.

9. Hvordan kan UiT legge bedre til rette for ansattes tidsbruk og motivasjon knyttet til etter- og videreutdanning?

UMAK mener dette arbeidet i hovedsak må baseres på at det utføres innenfor ordinær arbeidstid. Det vil i stor grad være rom for dette om UMAK jobber med EVU- tilbud gjennom å fleksibilisere utdanningstilbud som allerede eksisterer, og som gis til studenter i ordinære studieløp. Det innebærer et fokus bort fra gradsstudier alene, og mer fleksibilisering av gradsstudiene. En utfordring vil være studiemiljø og gjennomføring av praksis, for eksempel.

10. Er det grunner til at denne typen aktivitet bør honoreres særskilt, i tillegg til ordinær arbeidsavtale og lønn?

Særlig honorering av EVU-undervisning er problematisk og kan føre til at ordinær undervisning får en lavere status.

Innen kunstfagene er det en stor andel ansatte i deltidsstillinger og som har midlertidig karakter fordi disse også jobber innen sine respektive kunstfelt. Økt søkelys på utviklingsarbeid innen EVU vil forandre en økt bruk av fleksibilitet. Dagens søkelys på å få bukt med midlertidighet vanskeliggjør imidlertid dette.